

Opgave 4

Lars R. Møller: "Man ligger som man har redt".
Kronik i Berlingske, den 31. juli 2015.

Tekst 4

Man ligger som man har redt

F-16 bidrag. Man kan godt gnide sig i øjnene, når man følger med i dagens debat om en eventuel forlængelse af det danske F-16 bidrag i forbindelse med skadedyrsbekæmpelsen af IS i Irak. Det virker som om, at vores politikere overhovedet ikke kan se forbindelsen mellem deres egne beslutninger og de afledte konsekvenser.

AF LARS R. MØLLER
Oberst og forfatter

For nu at skære det helt ud i pap – det er der åbenbart et voldsomt behov for – og som en ekstra hjælp til Rasmus Jarlov fra de Konservative, så er Forsvaret underlagt de samme parametre som resten af samfundet. Man får det, man betaler for, og i dette tilfælde har man faktisk fået lidt mere.

I forbindelse med et af de seneste forsvarsforlig besluttede et bredt politisk flertal i Folketinget at beskære forsvarsbudgettet med 15 pct. eller 2,7 milliarder kroner. Det var oprindeligt en blå idé, men den blev overtaget af den røde regering, der blev afsat ved sidste folketingsvalg. Det var altså ikke de rødes skyld. Der var bred politisk enighed om, at Forsvaret også skulle bidrage til krisen ved at spare. Denne kraftige besparelse blev solgt under et slogan, der gik på, at det ikke ville koste operative kapaciteter. Man ville altså spare 15 pct. uden, at det gik ud over Forsvarets operative evner. Man lovede, at man i fremtiden kunne lave det samme som i dag – blot 15 pct. billigere. Denne italesættelse foregik også internt i Forsvaret.

Forsvarets chefer var til møde på Antvorskov Kaserne og her dukkede departementschef Lars Findsen op for at forklare det nye forligs genialiteter. Han mente, at

Forsvaret faktisk blev skarpere med det nye forlig og mindst lige så effektivt som tidligere. Efter at han med høj og lys stemme havde styrket vores moral, tøffede han af igen. Han havde vigtige ting på programmet og nu havde han jo forklaret tingene for Forsvarets chefgruppe. Vi troede ikke rigtig på det. Hvis man tror, at man i en organisation, der i årtier er blevet optimeret, effektiviseret og beskåret, kan udsættes for en besparelse på 15 pct. og stadig bevare samme effektivitet som før, så kan man også tro på, at Jorden er flad. Dette bringer mig tilbage til den nuværende problematik om vores F-16 bidrag i Irak.

Når man beskærer en kæmpeorganisation som Forsvaret, så beregner man, hvad de forskellige elementer skal lave. Man opstiller nogle operative krav som enhederne skal opfylde. Eksempelvis skal Flyvevåbnet producere 150 flyvetimer pr. F-16 og kunne udsende seks fly i et halvt år (jeg aner ikke, om det er rigtigt – det er et eksempel). Når man har opstillet disse operative krav, så justerer man støttestrukturen – benhårdt. Der skal jo spares. Man skærer i antallet af flymekanikere, støttepersonale, reservedele med videre, så de er strømlinet til at kunne opfylde de operative krav. Dette sker over hele Forsvaret. Personalet forstår, at politikerne udstikker retningslinjerne og de forsøger at optimere den organisation, som politikerne vil betale for.

Når man har tilpasset
 Organisationen svarer
 det til, at en supertanker
 har fastlagt en kurs. Det
 tager rigtig lang tid, hvis
 man vil ændre kursen.
 Dette er en kendsgerning
 som åbenbart ikke rigtig
 er trængt ind i nogle poli-
 tikers hjerner. Når man
 har fyret flymekanikere
 eller andre nøglepersoner,
 fordi man skulle spare, så
 tager det cirka fem år, hvis
 man kommer i tanker om,
 at man vil skifte kurs. Det
 er nemlig den tid, det
 tager at uddanne nogle
 nye. Dette gælder også
 piloter, officerer (og poli-
 tifold). Når man har skru-
 et ned, så tager det tid at
 skrue op igen. Går det her
 for hurtigt, Rasmus Jarlov?

Jeg kan ikke længere
 huske de operative krav til
 Flyvevåbnet, men jeg er
 ret sikker på, at de allere-
 de har ydet mere end de
 er dimensioneret til. Det
 kan man nemlig godt, hvis
 man driver rovdraft på
 personalet, men det går
 kun til en vis grænse – og
 den er åbenbart nået nu.
 Jeg har en kæmperespekt
 for det, Flyvevåbnet har
 ydet – og det her er ikke
 noget politisk fis.

Nogle politikere starter
 med at udtrykke respekt for det, der ydes,
 men fortsætter derefter gerne med et
 men, hvorefter de demonstrerer deres
 manglende forståelse for problematikken.
 Det er ikke populært ikke at have respekt
 for soldater og andre, men man viser ger-
 ne sin mangel på respekt ved at foreslå
 nogle løsningsforslag, som er baseret på
 varm luft. Jeg har glemt, hvad Venstres
 fungerende forsvarspolitiske ordfører hed-
 der, men han minder mig lidt om et tåge-

6
 Går det her for hurtigt,
 Rasmus Jarlov?

horn. Tågehornet fore-
 slog, at man kunne lade
 vores samarbejdspartne-
 re i Irak servicere de
 danske fly. Et tilsynela-
 dende rimeligt forslag,
 men det er varm luft.
 Flyvevåbnet tager flysik-
 kerhed meget alvorligt.
 Det er danske mekanike-
 re, der servicerer danske
 fly for i sidste ende taler
 vi om vores piloters sik-
 kerhed – og den kan
 man som nation ikke
 udlicitere, med mindre
 man er ligeglad.

Det kan godt være, at
 situationen vedrørende
 IS er alvorlig og kræver
 en ekstra indsats, men
 når man har skåret en
 organisation ind til
 benet, har man også fjer-
 net alle muligheder for
 ekstraordinær fleksibili-
 tet. Man får det, man
 betaler for.

Lige en lille staldfidus.
 Dansk Folkeparti er
 åbenbart det eneste par-
 ti, der har fattet, at man
 ikke kan holde F-16
 bidraget i Irak længere
 end forudsat. Når de
 andre partier langt om
 længe kommer til samme
 konklusion, så lad være
 med at sende noget

skrammel i stedet for. Da man i sin tid
 besluttede at sende den mobile radaren-
 hed til Afghanistan, blev vi til grin i hele
 NATO og ISAF. De havde ikke brug for
 den, men da det var politisk besluttet,
 fandt vi et lille lunt sted i det nordlige
 Afghanistan, hvor de kunne være. Vi
 behøver ikke at begå samme fejl to gange.

Lige om lidt er der så nogle politikere,
 der begynder at tale om smart defense.
 Det betyder, at man skal have mere for-

svar for pengene ved at lave smarte aftaler med alliancepartnere og det er der ingen, der har noget imod – tværtimod. Fra

170 dansk side betyder det, at man gerne vil have andre til at betale for noget dyrt isenkram eller nogle serviceydelser, som vi ikke selv vil betale for. Det minder meget om den danske holdning til NATO. Vi er 175 meget interesserede i at holde et sammen-skudsgilde, og vi skal nok stille op med en pose vingummibamser, men vi satser på, at de andre nationer kommer med grill, grillmad, øl, vin og levende musik. Det er 180 nemlig vores opfattelse af solidaritet og det er smart, om end ikke særlig sympatisk.

Forsvarets kapaciteter svarer til en håndværkers værktøjskasse. Den indehol- 185 der forskellige værktøjer med videre, men hvis kassen er for lille, må man også ned-sætte sine ambitioner. Man får det, man betaler for.

Da vores forsvarsminister tiltrådte, til- 190 kendegav han, at Forsvaret også skulle interessere sig for nærområdet. Efter min mening vise ord, men ved nærmere efter-tanke måske også noget forhastede, for det betyder, at det nuværende forsvar skal 195 omlægges. Det nuværende forsvar er organiseret til at udføre den aktivistiske uden-rigspolitik. Skal det også til at interessere

sig for nærområdet, skal der godt nok ske ændringer.

200 Her er lidt inspiration. Flyvevåbnet er som bekendt skåret ind til benet. Det danske søværn er dimensioneret til internationale operationer, så her gælder det om at finde den store tegnebog til at ind- 205 købe nogle skibe, der også kan anvendes til kamp i Østersøen. Et godt råd er, at når man køber skibe, så sørg også for at afsætte penge til besætninger. Vi har tre fregatter, men kun to besætninger.

210 Hæren minder om en udbombet landsby af afrikansk herkomst. Hæren har intet luftforsvar eller artilleri, hvilket reelt betyder, at den er en militshær. Man har godt nok undersøgt mulighederne, men da den 215 absolut bedste haubits var israelsk besluttede man sig til ikke at købe noget. Hærens kamptropper består af seks kompagnilignende størrelser på omkring 800 mand. Det er umådeligt meget mindre 220 end situationen før 9. april 1940 og i lighed med den situation, har vores politikere igen bragt os i en situation, hvor vi ikke længere kan forsvare landet.

Aldrig mere en 9. april 1940 klinger 225 hult. Vi får nemlig det, vi betaler for – ikke mere.